

OPINA națională

Revistă săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național
editată de FUNDATIA "ROMÂNIA DE MÂINE"

Scoala națională la răscruce Învățământul în fața unor noi exigențe

Prof.univ.dr. Aurelian BONDREA

La aproape un deceniu de la evenimentele din decembrie 1989, care au schimbat profund cursul istoriei naționale, operând o nouă deschidere către împlinirea aspirațiilor de libertate, progres și prosperitate ale poporului român, unul din domeniile ce constituie prioritatea națională, învățământul, se află în plin proces de reformă structurală, ca urmare a trecerii – uneori ferme, altele ezitante – la aplicarea, încă sinuoasă, dificilă, a legii organice proprii, adoptate de Parlament în iulie 1995. Într-adevăr, Legea învățământului este, potrivit Constituției, una organică, adică dintre cele care definesc și reglementează activitățile de o însemnatate esențială, determinantă pentru prezentul și viitorul națunii.

Este un adevarat larg recunoscut în lumea modernă că, între toate

activitățile umane, învățământul deține un rol vital, constituind mijlocul prin care fiecare stat, fiecare națiune, și-au afirmat și își reconstruiesc continuu personalitatea, își asigură și își consolidează, în contextul evoluției dinamice a civilizației, locul și rolul în lume, își fructifică inteligențele și puterea de creație, având native ale fiecărui popor transformate, prin scoala, în inepuizabile izvoare de energie și stimulente ale dezvoltării sale istorice. S-ar putea spune că, prin funcția socială și națională, învățământul reprezintă în fiecare etapă a vieții fiecărei națiuni, unul dintre factorii esențiali prin care aceasta își construiește destinul, își asigură și prefigurează viitorul.

Toate acestea reprezintă rațiuni în virtutea căror orice reformă a

școlii, orice politică școlară, al cărei impact educativ-formativ este de durată și profunzime, sunt cu atât mai viabile și funcționale, de reală utilitate socio-umană, cu cât porneșc neabătut de la principiul potrivit căruia învățământul trebuie să fie totdeauna dinamic, mobil și receptiv, iar, în cadrul orientărilor sale fundamentale, al configurației structurii și conținutului să fie ferit, deopotrivă, de închisarea conservatoare și dogmatice, de valurile modei și improvizațiilor. Cum sublinia, la timpul său, părintele fondator al învățământului românesc, Spiru Haret, „meseria de a instrui” este una primordială, de însemnatate națională, școala având rolul de a aciona ca „instrument al modelării culturale a corpului social al țării”.

(Continuare în pag.6)

Identitatea națională în procesul integrării și globalizării

Acad. N.N. CONSTANTINESCU

În posida evoluției, deseori contradictorii, așa cum arată experiența istorică, democrația constituie direcția fundamentală de mișcare națională a societății omenești. De-a lungul timpurilor, ea și-a extins continuu aria. Astăzi, ea cuprinde nu numai un număr enorm de țări, multe dintre ele în secolul trecut, aflate în afară, ci și-a lărgit esențial și sferele de aplicare, iar formele ei de existență s-au imbogățit mult. Problema care

se pune acum este aceea dacă, după ce a cucerit atâtea sfere, nu a sosit momentul ca principiul democratic să cuprindă ansamblul sfelor activității social-economice a oamenilor și să fie pus integral în serviciul acestora. Dacă judecăm după gradul de evoluție a oamenilor și după posibilitățile oferite de cea de-a doua revoluție industrială, inclusiv în telecomunicații, atunci răspunsul este pozitiv; într-adevăr, a sosit momentul ca democrația să

cuprindă societatea integral, și, în primul rând, sfera economică – decisivă pentru starea omenirii. Cu alte cuvinte, apare în mod obiectiv necesitatea reală a trecerii la o democrație integrală. Democrația integrală este tocmai aceea care corespunde și dorinței de afirmare deplină a omului, potrivit capacitațiilor sale. De aceea, în funcție de condiții, ea urmează să capete un caracter profund participativ. Mileniul trei, care bate la ușă, inevitabil va însenare întrarea într-un asemenea stadiu de evoluție.

În aceste condiții, majoritatea covârșitoare a populației globalului nu mai vede drepturile omului doar în limitele celor ce sunt, de obicei, proclamate, ci includează în ele, ca pe niște drepturi naturale, și dreptul la muncă, dreptul la o viață demnă, dreptul la îngrijire medicală, dreptul la învățătură de toate gradele, dreptul la locuință decentă etc.

(Continuare în pag.6)

Concurs de admitere la Universitatea „Spiru Haret”

- Facultatea de Management Financiar-Contabil
- Facultatea de Marketing și Comerț Exterior

Paginiile 4-5

Pe Câmpia Libertății de la Blaj

Țara a omagiat Revoluția Română de la 1848

Președintele
Emil CONSTANTINESCU,

în cuvântarea rostită,
a readus în actualitate

îndemnul lui Simion BĂRNUTIU:
„Adevărata libertate
a oricărei națiuni
nu poate fi
decât națională!”

În alocuție rostită la festivitățile omagiale organizate pe Câmpia Libertății de la Blaj din ziua de 17 mai 1998, Președintele României, Emil Constantinescu, a spus:

Împlinirea a 150 de ani de la istorica Adunare Națională a românilor ardeleni ne-a strâns din nou astăzi pe Câmpia de la Blaj pentru a aniversa împreună un moment decisiv al luptei pentru libertate, egalitate și unitate care ne-a marcat destinul ca popor pentru eternitate.

Am convingerea că nu mai este nevoie să spun că de actuale sunt și azi principiile de acțiune națională pe care pașoptiștii le-au lansat aici la Blaj, ca și la Islaz sau la Iași, în anul de compărătore al Europei, 1848.

Chiar dacă vreme de secole singura patricomună a românilor a fost doar limba, ei s-au simțit întotdeauna împreună și s-au

recunoscut unii pe alții ca aparținând aceleiași patrii geografice și culturale.

Vitregii de istorie, ei au luptat pentru

a construi și o patricie politică, un stat

în care națiunea ajunsă la maturitate

să și poată trăi liber destinul. A fost

atunci la Blaj, Marea Adunare a unor

mari dureri, dar și a unei mari

demnități. Se cuvine să nu uităm aceasta niciodată. Si de aceea, dintr-

început, e bine să ne amintim cuvintele lui Timotei Cipariu:

„Popor român, toată adunarea,

s-au purtat cu o cuvință ce te

răpește la mirare. Nici măcar un

cuvânt violatoriu, necum faptă,

n-a ieșit din gura acestui popor atât de numeros”.

Această demnitate națională, impunătoare prin încrederea în îndreptarea propriei cauze nu s-a născut din neant. Conștiința de sine a poporului și cărturări de pe întreg pământul românesc o pregătiseră

vreme de veacuri.

(Continuare în pag.3)

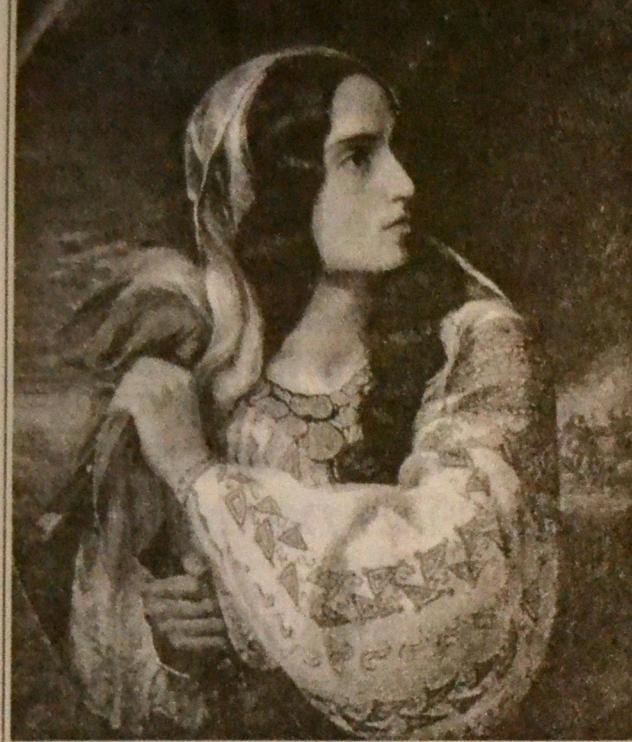
Aniversarea Revoluției Române de la 1848 la Fundația „România de Mâine”

Sesiunea
științifică
a Facultății
de Istorie

Paginiile 2-3

C. D. ROSENTHAL - România revoluționară

ANIVERSAREA REVOLUȚIEI ROMÂNE DE LA 1848

LA FUNDATIA „ROMÂNIA DE MÂINE”

Sesiunea științifică a Facultății de Istorie

Prof.univ.dr.Ștefan LACHE

Viața universitară a fost puternic marcată de evenimente care confirmă respectul datorat tradițiilor școlii superioare românești. În cadrul Fundației „România de Mâine” și al Universității „Spiru Haret” s-au deschis larg ferestre către cinstirea eroilor neamului, a celor care la Mareea Adunare Națională din 1848, pe Câmpia Libertății de la Blaj, au rostit acea vibrantă aspirație: „Noi vrem să ne unim cu țara!”.

Un asemenea finalător moment l-a reprezentat Sesiunea Științifică dedicată sărbătoririi unui veac și jumătate de la Revoluția din 1848, sesiune având ca temă: REVOLUȚIA ROMÂNĂ – COORDONATE SI SEMNIFICATII, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Spiru Haret”. S-a adus un cald omagiu celor care au pus piatra de temelie a României moderne, de către cunoscuți istorici, profesori, cercetători de la Universitatea „Spiru Haret”, Universitatea București, diplomați de la Ministerul Afacerilor Externe.

În toate comunicările au fost evocate elemente esențiale care constituie cronică vie a Revoluției românești de la 1848, dezvăluite resorturile ei intime, caracterizată ca o revoluție nonviolentă, fiind evidențiată dimensiunea ei europeană.

Programul Sesiunii a cuprins comunicările:

- Revoluția de la 1848 și problema modernizării societății românești

Prof.univ.dr. Damian Hurezeanu

- Contribuția generației pașoptiste de la dezvoltarea unității culturale și lingvistice a românilor

Prof.univ.dr. Ion Toma

- Anul 1848. Național și european în Sud-Estul Continentului

Lector univ.dr. Gheorghe Zbucăea

- Documente programatice ale Revoluției române din 1848

Prof.gr.I Niculae Cristea

- Problema economică în programele Revoluției române din 1848

Lector univ.dr. Mihai Oprîtescu

- Gândirea politică românească în prima jumătate a secolului al XIX-lea

Asistent univ.dr. Mihail Andreescu

- Concepție și acțiune în diplomația română la 1848

Secretar III MAE, drd. Andrei Alexandru Căpușan

- Bucovina la 1848

Lector univ.dr. Vasile Pasăilă

- Tradiție creștină și spirit de toleranță în desfășurarea Revoluției din 1848

Prof.univ.dr. Nicolae Isar

generație pașoptiste la dezvoltarea unității culturii românești.

Procesul dezvoltării unitare a culturii și civilizației române, având sorgintea în unitatea vieții materiale și spirituale desfășurată în spațiul danubiano-carpato-ponic în perioada etnogenezei și în secolele care au urmat, dobândeste o dată cu începuturile epocii moderne a istoriei românilor noi implicări, nuante și adâncimi – a relevat prof.univ.dr. Ion Toma. Factorii care au acționat anterior în favoarea unității au continuat să se manifeste în forme noi în atmosfera revoluționară din preajma anului 1848, condițiile social-politice interne și climatul european al momentului stimulându-le amplierea și eficiența. Schimbul de creatori și agenți culturali se intensifică (o notă aparte cunoscând activitatea „apostolilor transilvăneni” intermețtori de școli, ziare sau domenii științifice în Principate); „bunurile” și instrumentele culturale (cartea, presa, spectacolele teatrale, corespondența etc.) circulă în tot spațiul românesc; actele de cultură se adresează tuturor românilor; limba națională, „muntele peste care atâta seminții străine n-au putut străbate ca să ne absorbă”, privită ca instrument indispensabil în edificarea unei culturi unitare, beneficiază de eforturile de cultivare fără precedent ale cărturărilor din cele trei țări românești ce au reușit să tempereze excesele cosmopolite de diverse orientări, făurind varianta ei literară modernă pe trunchiul popular acestor paradigme.

Revoluția română din 1848 a tins să accelereze procesul modernizării, să-i imprime un curs mai radical și mai hotărât. Ea a deschis o paradigmă în linia conexiunii. Îi revine prin aceasta un titlu de apreciere și de prețuire care pot fi înrădăcinat în conștiințe prin perceperea adecvată a semnificației acestor paradigme.

Un spațiu amplu în dezbatere a fost consacrat prezentării Contribuției

unitar, „relatinizat” prin „infuziile” limbilor românești surori.

Lupta pentru consolidarea și dezvoltarea unității culturale, prefigurată lapidar de Timotei Cipariu prin formula „o limbă, un neam, o cultură”, folosește instrumente moderne, penetrante și eficiente: tipărirea de cărți, ziare și reviste (Ion Eliade Rădulescu a proiectat, împreună cu unii reprezentanți ardeleni și moldoveni, ca George Barițiu și Costache Negruzzi, alcătuirea unei colecții de Bibliotecă universală; „Dacia literară” a lui Kogălniceanu fundamentează doctrina națională în domeniul literaturii, jefu mărturisit fiind „ca români să aibă o limbă comună pentru toți”); revitalizarea teatrului în limba română, gruparea intelectualității în asociații culturale, în scopul conceperii și realizării în comun a unor acte și manifestări de cultură, una dintre devize era „de la cunoașterea unității la constituirea unității”, această coordonare pregătind instituțiile și „actorii” statului național unitar de mai târziu. Reprezentanții acestei epoci pot fi numiți unificatori pentru că au prefigurat pe multiple planuri unitatea politică a românilor și au reușit să trăiască, majoritatea dintre ei, prima ipozită a acestia, Unirea Moldovei cu Țara Românească în anul 1859.

În toate statele din Sud-Estul Europei - arămată în comunicarea sa, lector univ.dr. Gheorghe Zbucăea, în condiții grele, s-au formulat atunci, la 1848, programe de acțiune politică și socială, definindu-se obiective a căror materializare s-a urmărit apoi până la sfârșitul primei conflagrații mondiale.

Aceste programe naționale din spațiul balcanic aveau virtuți și defecte izvorăte și din combinarea influențelor

occidentale, a simțului realității cu mitologii sprijinite mai cu seamă pe amintirile medievale imperiale ale Bizantului, Taratului Bulgar, Imperiului lui Stefan Dušan etc.

Două modele au coexistat în zonă și s-au manifestat la mijlocul veacului trecut. Pe de o parte, ca o continuare directă a vremurilor revoluției franceze există modelul denumit iacobin care afirmă suprapunerea națiunii și a Statului ce alcătuiau un organism unic, ceea ce postula reunirea tuturor membrilor unui grup etnic în interiorul unor frontiere comune într-un regim de libertate dublă, atât națională, cât și social-politică.

Era prezent și un alt model, cel romantic german care punea accent pe limbă și cultură mai mult decât pe un teritoriu cu limite bine definite, ținând cont și de caracterul extrem de pestriș din punct de vedere etnografic al spațiului sud-est european care, în mare parte, era un adevarat mozaic de popoare ce se interpretau de unde.

Astfel, modelele occidentale și tradițiile balcanice se combinau în acțiunea mișcărilor naționale din zonă. Au fost elaborate astfel, aflate nu o dată în contradicție, programele politice ale grecilor („Marea idee”), ale sârbilor (bazat pe ideile lui I. Garașanin, părintele velicosârbismului), ale bulgarilor (întruchipat mai târziu în idealul „Bulgarii de la San-Ștefano”).

La sârbi ideea franceză a unității naționale a fost combinată cu cea a solidarității slave, urmărindu-se, la fel ca și în cazul românilor, o dublă acțiune națională îndreptată atât contra dominației otomane, cât și contra celei habsburgice.

În legătură cu gândirea politică românească în prima jumătate a secolului al XIX-lea, asistent univ.dr. Mihail M. Andreescu - a relevat că secolul al XVIII-lea a adus cu sine uriașe transformări la toate nivele și în toate sectoarele vieții sociale-economice, cultural-științifice și politice ale statelor europene. Marile schimbări s-au putut observa mai bine la nivelul ideologiei. O gândire politică nouă, liberală, laică și republicană - potrivit afirmațiilor istoricului francez Pierre Chaunu -, care a pus în pericol vechiul regim din Spania până în Rusia și din Prusia până în Imperiul otoman. Acest pericol nu a fost însă egal în toate statele Europei și nici gândirea politică nu a fost uniformă și la fel de înaintată la toate popoarele. În vizinătatea lui Chaunu aceste diferențe explică decalajele apărute ulterior între state și popoare sub aspectele sociale-economice, culturale-științifice.

(Continuare în pag. 3)

(Continuare din pag. 2)

Este important de remarcă că gândirea politică românească din prima jumătate a secolului al XIX-lea s-a încadrat în general în gândirea liberală și democratică europeană. Revoluționarii români au fost influențați de cei europeni, mai ales de cei francezi, fie prin contacte directe, fie pe alte căi. Dar gândirea politică românească a trebuit să țină cont în programele și scopurile sale de întregirea situației social-economice și politice interne și externe în care a evoluat societatea românească, precum și de raporturile de forțe dintre conservatori și liberali.

Pe de altă parte, din considerente tactico-diplomactice, s-a avut în vedere „protejarea” unor interese străine, într-un anume grad, fără a se renunța la scopurile naționale fundamentale. De aici diferențele care apar în gândirea și în programele politice ale revoluționarilor din cele trei Principate românești.

Deshi s-a cristalizat sub influența gândirii politice democrat-revoluționare și liberale europene, gândirea politică românească de până la jumătatea secolului al XIX-lea a manifestat o anume originalitate. Ea a ocupat un loc bine precizat în cadrul larg al gândirii politice europene și a influențat la rândul ei gândirea politică a statelor și popoarelor vecine, mai ales după 1859, și în continuare. Sub acest aspect se poate afirma că românii s-au integrat perfect gândirii europene din secolul al XIX-lea, aducându-și contribuția la unitatea și democratizarea acesteia.

Revoluția de la 1848 a inaugurat o etapă nouă și în istoria diplomației românești, punând baze temeinice diplomației moderne unitare românești, iar obiectivele și principiile ei au constituit un program și un îndreptar pentru acțiunile diplomatici legate de lupta pentru progres ce se va desfășura în decenile următoare, în care s-a făurit statul național român, mai apoi, s-a cucerit independența României.

Concepția și acțiunea diplomatică în revoluția română de la 1848 au fost convingător prezентate de drd. Andrei Alexandru Căpușan, secretar III în Ministerul Afacerilor Externe care a înfățișat contribuția incontestabilă a timrei diplomați române moderne, de la mijlocul veacului al XIX-lea, la desfășurarea Revoluției române de la 1848 și la menținerea rezultatelor și realizărilor ei. La 1848, cele două deziderate fundamentale ale poporului român, Unirea și Independența nu fusese încă îndeplinite, cele două Principate Române, Moldova și Tara Românească, neavând dreptul de a întreține relații diplomatice cu alte state sau de a avea reprezentanțe diplomatice cu caracter permanent și diplomați acordiați în capitalele altor țări, fără consimțământul puterii suverane, Imperiului otoman. Cu toate acestea, există o instituție centrală de politică externă, IN NUCE, Secretariatul Statului, creat la 1830, precum și agenți diplomatici permanenți ai Moldovei și Munteniei la Constantinopol, capuchechale.

În vara fierbinte a anului 1848, Secretariatul Statului de la București a acționat ca un veritabil minister, Departamentul al Trebilor Dinafară, iar titularii acestuia în calitate de miniștri ai Trebilor Străine (Nicolae Bălcescu și Ion Voinescu II). Cei doi titulari susținători au emis încă din primele zile după victoria revoluției la București, în numele guvernului revoluționar provizoriu, note circulare, telegrame (depeze) și adrese către consulii străini acordiați la București, reprezentanți ai Marilor Puteri, înștiințându-i despre noile realități și solicitându-le cel puțin bunăvoie dacă nu sprijinul.

Rolul esențial în acțiunea diplomatică generală, întreprinsă pe lângă guvernele Marilor Puteri, pentru a obține recunoașterea din partea acestora a victoriei revoluției în Tara Românească, l-au jucat însă agenții diplomatici permanenți, acordiați în marile capitale europene și, în această măsură, agenții diplomatici trimiși în misiuni speciale. Dacă prima categorie este elocvent reprezentată de prezența lui Ion Ghica la Constantinopol, cea de-a doua este strălucită de energica și neobosită activitate a lui Dumitru Brătianu la Viena și Pesta, Alexandru G. Golescu-Negru la Viena și Paris sau Ioan Măiorescu la Frankfurt. Ei au piedat cu căldură, patos

demnitate și curaj în fața autorităților otomane, austriece, germane și franceze pentru necesitatea izbăndirii revoluției române, a înșăpтурirii celor două idealuri multiseculare ale românilor, **unirea și independența**. Dacă succesul misiunilor lor a fost foarte mic sau chiar nul, astănu înseamnă că prestațiile lor nu au strălucit, pleoarile lor de față sunt și întuitor, argumentele aduse în discuție irefutabile. Cu toată activitatea diplomatică intensă și constantă desfășurată, Marile Puteri absolutive hotărâseră deja soarta revoluției române.

Oricum, și după înfrângerea revoluției, diplomații ei și-au continuat activitatea în exil, devenind diplomați Uniuni și, ulterior, ai Independenței României. Iar triumful lor a fost total, desăvârșit.

* * *

Revoluția română din 1848, desfășurată sincronic cu evenimentele revoluționare de pe continentul european a fost **rezultatul unei îndelungate evoluții istorice** – expresie a procesului de dezvoltare a societății românești în ansamblu său, ea constituind un moment de vîrf în exprimarea aspirațiilor sociale și naționale ale românilor.

Obiectivele programatice pașoptiste au evidențiat atât dimensiunea europeană a revoluției române, cât și **individualitatea** ei. Suprimarea rangurilor și privilegiilor, egalitatea, libertățile publice, garda națională, forma de stat a unei monarhii constituționale sau chiar a unei republici, o nouă repartizare fiscală și.a. – toate acestea au constituit obiective generale întâlnite și în cadrul altor procese revoluționare europene. Alături de aceste reforme generale, în **programele revoluționare românești** apar deziderate ale țărănilor, determinate de structura agrară a societății românești. Emanciparea țărănimii aservite și împrietenirea ei, egalitatea bisericii ortodoxe cu celelalte biserici din Transilvania, problema învățământului, dar mai ales modul cum libertatea națională a fost concepută individualizarea programul Revoluției române din 1848 în cuprinsul programelor mișcării europene.

Componenta fenomenului revoluționar european, Revoluția română din 1848 a fost stimulată de acesta, la rândul ei, a susținut și impulsionat efortul de înnoire revoluționară și emancipare națională a altor popoare europene, în special a celor din centrul și sud-estul Continuuțui.

Revoluția română din 1848 a impuls pe primul plan problema națională, sub cele două aspecte ale sale: **unitatea și independența**, condiții esențiale ale construirii României moderne.

Unirea politică a românilor reprezintă, de mult încă, o expresie statorie și conștiință națională. Era „visul de mult visat” al poporului român, „trupul lui trebuincios ca sufletul să nu piară” (N. Bălcescu), „dorul nostru cel mai înțocat”, după mărturisirea lui V. Alecsandri, făcută în timpul desfășurării acțiunilor revoluționare. În **Principiile noastre pentru reformarea patriei**, tinerii moldoveni, sub copleșitoarea impresie a Marii Adunări Naționale de la Blaj, își exprimau hotărârea de a lupta fără osteneală pentru unirea Moldovei și Munteniei în cuprinsul „unui stat național românesc”. Cei doi titulari susținători au emis încă din primele zile după victoria revoluției la București, în numele guvernului revoluționar provizoriu, note circulare, telegrame (depeze) și adrese către consulii străini acordiați la București, reprezentanți ai Marilor Puteri, înștiințându-i despre noile realități și solicitându-le cel puțin bunăvoie dacă nu sprijinul.

Notiunea istorică de „România” ce se regăsește cu mare frecvență în publicistica epocii era folosită tocmai pentru **promovarea ideii de unitate politică**. Astfel, în primul număr din „Pruncul

român” (12 iunie 1848) care apărea la București, articolul de fond „**Trăiască România liberă**”, adresându-se „Către frata noștru din Moldova” arăta implicit ce sens se dădea „României”.

În numerole următoare, aceeași zi arăta „...ca toată România să fie liberă, ca toată națiunea română, să aleațuască un singur stat, un singur popor de frați”, care „poartă același nume glorios de români”, „vorbesc aceeași limbă, au aceeași religie, același interes, au suferit același nenorociri și simă aceeași trebuință de îmbunătățire a soartei lor”. Acum a apărut și denumirea de „**România Mare**” atribuită lui Ion Eliade Rădulescu și care însemna, de fapt, extinderea noțiunii de **România de la Tara Românească** la ansamblu provinciilor istorice românești ca încă o dovadă că folosirea acestei noțiuni reprezinta simbolic întreg programul de unificare și de reconstrucție națională.

Națiunea română unită într-un singur stat era afirmată, în același timp, de emigranții români în fața opiniei publice europene. Pentru a convinge pleoarile cu privire la tendințele de unitate ale românilor erau fundamente cu date demografice sigure: din totalul de 8.767.000 români, în Austria trăiau 3.871.000, 1.486.000 în Transilvania, 300.000 în Bucovina și 2.015.000 în Banat și Ungaria; 896.000 în Rusia (Basarabia) și 400.000 în cele două Principate; 2.500.000 în Muntenia și 1.500 în Moldova. Principalele Române extracarpatică constituiau nucleul în jurul căruia se grupau „celelalte părți ale României” – cum arăta Ion Ghica – pentru a se uni într-un singur stat. **Unitatea de concepție și de acțiune** realizată în cursul revoluției care a întărit solidaritatea națională, a fost una dintre rezultatele cele mai importante obținute de români la 1848.

Generația pașoptistă era destul de matură și de puternică pentru a realiza obiectivele programatice ale revoluției, solidarizând în jurul intereselor naționale, toate categoriile sociale. Mișcarea revoluționară nu s-a putut împotriva însă cu succes intervenției armate a Rusiei țărăne, la Imperiul otoman și la celui habsburgic. Deși înăbușită, Revoluția română, punctul cel mai înaintat spre Răsărit a seismului revoluționar european din 1848, a lăsat posteritatei o bogată moștenire. Practic, **întreaga istorie modernă a României** s-a aflat sub semnul înșăpăturii programului revoluționar de la 1848. Concluzia principală pe care au formulat-o liderii revoluției pașoptiste a fost aceea că transformarea pe cale modernă a societății românești nu se putea realiza decât prin **unitatea națională**. „Nu poate fi fericire fără libertate – nota, în acest sens, Nicolae Bălcescu -, nu poate fi libertate fără putere și noi, români, nu putem fi puternici până nu ne vom uni într-unul și același corp politic.”

Cel pe care înfrângerea Revoluției l-a sortit unui trist exil și morții departe de țară, avea să-și încheie viața de jertfă animat de nestrămutata convingere a împlinirilor viitoare. El era convins că istoria va rezerva românilor „un viitor frumos” și împreună cu ceilalți fruntași ai revoluției, își exprima într-un manifest apărut în revista „România viitoare” în septembrie 1850, „încrederea în viitorul României, una, mare și nedespărțită”.

Sinteză a aspirațiilor naționale, moment important în afirmarea conștiinței naționale, Revoluția din 1848 se conținează astfel ca un eveniment de însemnată crucială pentru destinul României, ea a jalona răstimp de aproape un secol luptă românilor pentru libertate, bunăstare, unitate și independență națională.

Pe Câmpia Libertății de la Blaj Țara a omagiat Revoluția Română de la 1848

(Continuare din pag. 1)

La 1848, școlile Blajului funcționau de aproape 100 de ani, răspândind în fiecare sat din Ardeal, nu numai lumina învățăturii și a credinței, dar și mândria de a fi român. Această mândrie a depășit granițele confesionale și sociale pe care istoria le ascenzase între români. Pentru prima oară, Episcopul greco-catolic al Blajului, Ioan Nemeni, a slujit împreună cu Episcopul ortodox de la Sibiu, Andrei Șaguna. Credința lor comună în destinul națiunii a biruit orice deosebire între ei și dintre cei pe care îi păstrează lată de ec, dorosc să aduc astăzi omagiul națiunii române ierarhilor ortodocși și greco-catolici care, încă o dată, au înțeles că de importanță este unirea neamului.

De la Avram Iancu, eroul Adunării de pe Câmpia Libertății, oamenii politici de aici, și nu numai ei, au datoria să învețe o lecție esențială a spus, în continuare, președintele României. Ideile trebuie transformate în fapte, cuvintele trebuie să îndemne la acțiune. Avram Iancu și tribunii săi ne-au arătat în mod exemplar că în epocii de cumpănă ale unei națiuni a fi om politic nu este un privilegiu, omul politic este cel care își dăruiește națiunii pe de-a întregul gând, fapta și viața. Si trebuie să le dăruiască până la sacrificiu.

Această Câmpie a Libertății ne spune că români s-au adunat la 1848 pentru a decide împreună asupra propriului destin, pentru a nu mai permite altora să le hotărască viitorul. De atunci, ceea ce moșnește în gând a devenit faptă, iar faptele sunt cele care fac istoria unui popor. În cadrul națiunii, în clipele de încordare istorică, cum au fost Revoluția de la 1848, Războiul de Independență de la 1877, Războiul de Întregire din 1916-1918, eliberarea Transilvaniei în 1944, Revoluția din Decembrie 1989, are nevoie de sacrificiu. O națiune liberă și conștientă de destinul ei nu se înțemeiază numai pe credință în valori, dar și pe jertfa martirilor săi, a eroilor exemplari ca Avram Iancu și Bălcescu, dar și a mulțimii eroilor anonimi pe care istoria nu-i reține cu numele lor, dar care constituie coloana vertebrală a națiunii. Să nu uităm deci, că patria comună și unită, demnitatea națională, frâja și dreptatea și, mai ales, libertatea nu sunt altceva decât un rod al participării tuturor și al fiecaruia în parte la împlinirea destinului colectiv. Nimeni nu este dispus să ne dăruiască acest destin sau să-l fabrică în locul nostru. Nimeni și nimic nu ne poate scuti de datoria de a ne gândi noi însine și de a ne realiza viitorul prin propriile noastre puteri.

A fi român nu mai fost după Revoluția de la 1848 numai o problemă de origine și de limbă; a fi român reprezintă, de atunci și până astăzi, o problemă de conștiință, un mod politic și cetățenesc de a asumare a identității, voința de a trăi experiența libertății și a democrației.

Ne străduim ca toți români să se simtă liberi și stăpâni, nu numai în

virtutea unei istorii care ne leagă și în care ne găsim demnităță, ci în egală măsură în temeiul a ceea ce România poate și trebuie să reprezinte în această parte a lumii. O țară modernă, o țară democratică, o țară care începe să-și construiască prosperitatea.

A face lucrurile bine este acum principală noastră preocupare, astfel ca toți români să fie mândri de patria lor, nu numai pentru trecutul acesta, dar și pentru viitorul ei. La construirea acestui viitor sunt chemați să participe toți români, așa cum au făcut-o strămoșii lor la Blaj în urmă cu 150 de ani.

Aici și astăzi vreau să reînnoiesc această chemare, a spus președintele Emil Constantinescu. O adresez tuturor și fiecaruia dintre români. Leția pe care trebuie să o învățăm atunci când ne amintim de Revoluția de la 1848 este că nu mai cuvine să lăsăm istoria pe seama celor mari, puternici și bogăți. Fiecare dintr-o trebuire să devină, pe măsură propria sa forță, autor al istoriei românești. Așa cum strămoșii la 1848 au afirmat idealurile națiunii noastre într-un context în care cele mai multe popoare europene se ridicaseră pentru libertate și astăzi trebuie să ne afirmăm ca o națiune democratică în acord cu celelalte state ale Europei democratice. Privind spre ceci 150 de ani seurși de la Marca Adunare de aici, de la Blaj, putem să spunem, fără a păcăui prin trufie, că multe din credințele strămoșilor noștri au fost duse mai departe și chiar împlinite. Câmpia Libertății, ea și întreaga Transilvania, se află de multă vreme într-aceleasi hotare cu Bucureștiul și cu Iași și așa va rămâne pe vecie. Așa s-au împlinit vorbele de acum 150 de ani ale lui Simion Bărnuțiu: „Adevărată libertate a oricărei națiuni nu poate fi decât cea națională”.

Suntem la numai doi ani de mileniu. Trăim într-o țară care și-a găsit drumul democratic și și-a recăpătat prestigiul internațional – a subliniat, în continuare, președintele României. În același timp, trăim într-o țară în care mulți oameni sunt încă prea săraci, în care economia și administrația nu funcționează bine. Este o realitate pe care nu are rost să o ascundem după vorbe. Si totuși, acum 150 de ani, pe acest loc s-au adunat zece de mii de români săraci, lipsiți de drepturi în propria lor țară, chinuți de grija zilei de mâine și sătuți de umiliințe la care erau supuși. Discursul rostit de Simion Bărnuțiu vorbea de marii valori ale spiritului uman de libertate, de solidaritate, de frâjile, de demnitatea națională, de unitate. Apoi, la demnul lui Avram Iancu, cei adunați la Blaj au plecat să lupte pentru aceste idealuri. Aceste lucruri le învățăm la școală sau de la părinți, dar, din nefericire, le uităm de-a lungul vieții, preșăti de realitatea de fiecare zi.

În încheiere, vorbiroul a subliniat. Nu încerc să acopăr realitatea prezentului cu gloria trecutului. Încerc doar ca alături de alții români să nu uit cine să așteptă o săptămână la școală sau de la părinți, dar, din nefericire, le uităm de-a lungul vieții, preșăti de realitatea de fiecare zi.

Ansamblul monumental „Gloria”.
Câmpia Libertății de la Blaj

FUNDATIA
„ROMANIA DE MAINE”
UNIVERSITATEA
„SPIRU HARET”

CONCURS DE ADMITERE pentru anul universitar **1998/1999**

CONCURSUL DE ADMITERE
în anul I va avea loc în două sesiuni: iulie și septembrie, 1998.

Se susțin **două probe** (la disciplinele prevăzute la specializările similare de la facultățile de stat) **scris și/sau oral**. Se va lua în calcul și **media de la bacalaureat, ca o notă alături de notele de la scris și oral** (se adună și se împarte la 3).

Prima sesiune a concursului de admitere are loc între 15 și 31 iulie 1998.

Înscrierile încep la 25 iunie 1998.

La facultățile la care nu se ocupă locurile, a doua sesiune se va organiza în luna septembrie. Informații suplimentare se obțin de la secretariatele facultăților.

PREGĂTIRE LA ÎNALT NIVEL CALITATIV ÎN DOMENIILE FINANCIAR-BANCAR ȘI CONTABIL

Prof.univ.dr. Ilie VĂDUVA,
decanul Facultății de Management Financiar-Contabil

Facultatea de Management Financiar-Contabil din cadrul Universității „Spiru Haret” a luat ființă în 1991, fiind autorizată legal să funcționeze de către Comisia Națională de Evaluare și Acreditare Academică (CNEAA). Această preocupare s-a concretizat înainte de toate într-un plan de învățământ modern, echilibrat, ce realizează o sinteză între structura și standardele actuale ale învățământului economic uni-versitar și cerințele vieții economice reale generate de tranzitia la noul tip de economie. Prin discipline obligatorii, facultative și optionale, planul orientează eforturile studenților și ale corpului profesoral în trei direcții esențiale: înșuirea cunoștințelor teoretice și practice în domeniile contabilității și finanțelor, formarea deprinderilor de utilizare a calculatoarelor electronice în prelucrarea informațiilor statistice și financiar-contabile, înșuirea la un nivel ridicat a principalelor limbii străine de circulație universală. În perspectiva integrării României în structurile economice europene, planul de învățământ cuprinde cursuri ori module specifice consacrate acestor structuri.

Încercând să răspundă nevoilor actuale și de perspectivă în formarea economistilor capabili să ia decizii eficiente la nivelul unităților economice și, mai ales, a întreprinderilor mici și mijlocii, **programele analitice au fost îmbunătățite în fiecare an**, pentru a tine pasul cu noile acte legislative, cu progresele înregistrate pe plan național și internațional. Având ca scop înțelegerea mecanismelor economiei de piață, la disciplinele de specialitate se pune accentul pe **incorporarea în cursuri și dezbateri a conținutului legilor adoptate de Parlamentul României**, privind sfera producției materiale, organizarea unităților, reforma economică și privatizarea.

În dobândirea cunoștințelor, studenții sunt ajutați de materialele existente în biblioteca facultății, în spații de lectură

adecvate, studenții putând consulta materiale bibliografice diversificate, ultimele noutăți apărute în revistele de specialitate.

Paralel cu pregătirea teoretică, studenții elaborează numeroase lucrări cu caracter practic. Conform programelor analitice, la majoritatea disciplinelor studenții întocmesc proiecte, lucrări practice sau referate, axate pe preocupări economico-financiare ale agenților economici. Totodată, pentru studenții de la învățământul de zi sunt prevăzute, prin planul de învățământ, **efectuarea unor perioade compacte de practică** în cadrul formelor consacrate problemelor organizării și conducerii activității financiar-contabile a agenților economici (anul II), și **elaborarea unui proiect cu caracter inter-disciplinar la sfârșitul perioadei de practică** efectuată la terminarea anului III.

Pentru pregătirea și susținerea programului de pregătire teoretică și practică a studenților, în cadrul facultății au fost amenajate **laboratoare de specialitate**. Astfel, în cadrul celor două laboratoare de informatică, pe parcursul a trei ani, studenții reușesc să modeleze aspectele principale ale activității financiar-contabile dintr-o unitate economică, să proiecteze sisteme informative pentru vehicularea informației necesare luării deciziilor. În laboratoarele de contabilitate sau finanțe, materialele didactice îi ajută pe studenți să elaboreze monografii, să realizeze proiecte privind desfășurarea activității în cadrul legal, să sesizeze necesitatea eventualelor corecții de ordin fiscal, implicațiile lor în acțul decizional.

Asigurarea unui **corp profesoral propriu**, corespunzător ca structură și pregătire a stat permanent în atenția conducerii facultății. În urma concursurilor care s-au organizat, au fost titularizate cadre didactice cu experiență în domeniu, dar și tineri absolvenți de facultate, cu rezultate remarcabile la învățătură.

Valoarea deosebită a profesorilor oferă posibilitatea

dezvoltării unei activități de cercetare complexe, care se desfășoară împreună cu studenții, având un efect benefic asupra formării lor profesionale.

Această activitate este valorificată prin sesiuni științifice organizate la nivelul facultății, sau mese rotunde organizate la nivelul universității. Preocupările principale în domeniul cercetării științifice sunt axate pe problemele pe care le ridică tranzitia și reforma în domeniul financiar-bancar și al sistemului contabil. Există deja o tradiție în organizarea anuală, în luna mai, a sesiunii științifice proprii, în care sunt valorificate studiile întreprinse de studenți sub îndrumarea cadrelor didactice. Multe din rezultatele studiilor și cercetărilor efectuate de studenți se regăsesc încorporate în conținutul lucrărilor de licență elaborate în ultimul an de studiu.

Formându-și o tradiție de acum unanim recunoscută în pregătirea studenților, absolvenții facultății se bucură de un real prestigiu în unitățile economice, bancare sau în instituțiile publice și care au fost angajați până în prezent. 2000 de absolvenți au obținut diploma de licențiat în economie, fiind dovedea cea mai elocventă a calității și eficienței organizării și funcționării învățământului în cadrul facultății.

Dispunând de o bază tehnică și materială bogată, de dotările excelente ale amfiteatrelor, săliilor de lectură, laboratoarelor, de un corp profesoral de elită, facultatea este pregătită ca împreună cu cei peste 3000 de studenți care frecventează cursurile de zi și fără frecvență și cu noile generații care îi vor urma cursurile, să realizeze un învățământ economic modern, eficient, flexibil, adecvat cerințelor actuale ale economiei românești și celor ale începătorului nou lui mileniu.

Ca alternativă, la structurile învățământului de stat, facultatea se situează la un înalt nivel în ceea ce privește calitatea procesului de învățământ, oferind un profil larg de pregătire a studenților în domeniile financiar-bancar și contabil.

FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR-CONTABIL

Probe de concurs:

- Algebră și elemente de analiză matematică (scris)
- Economie sau Geografia României (oral)

Număr de locuri:

- ZI - 400
- FF - 200

Adresa: str. Fabricii nr. 46 (Grozăvești-Politehnica, fosta „Didactica”)

Telefon: 410.43.75/13

Profesioniști de formăție modernă în domeniile marketingului și comerțului exterior

Conf.univ.dr. Aurelian A.BONDREA,
decanul Facultății de Marketing și Comerț Exterior

Prin profilul și întregul conținut al procesului de învățământ, Facultatea de Marketing și Comerț Exterior reprezintă răspunsul cel mai autorizat la nevoia de formare a unor specialiști de performanță pentru cele mai importante sectoare ale economiei de piață către care se îndreaptă România: marketing, export-import, transporturi interne și externe din cadrul societăților comerciale particulare și publice cu specific comercial, industrial, bancar, de asigurări, burse etc. O alternativă viabilă la învățământul economic de stat.

Pomind de la realitatea că în orice competiție, în orice gen de concurență nu poți intra decât având de partea ta argumentul forte al profesionismului, al competenței, facultatea oferă studenților șansa însușirii cunoștințelor fundamentale vizând organizarea și desfășurarea negocierilor comerciale interne și internaționale, etica adecvată, însușirea celor mai moderne tehnici de comerț exterior și interior, a modalităților de pătrundere în universul fascinant al lumii burselor, al tranzacțiilor specifice burselor de mărfuri și celor de valori, specializarea pentru exercitarea unor funcții în cadrul societăților comerciale, agenților economici, firmelor private și publice.

Circumscrise implinirii unor asemenea obiective, planurile de învățământ și programele analitice includ discipline care asigură sistematic pregătirea teoretică de bază necesară, evident, oricărui economist: economie politică, informatică, matematici economice și financiare, tehnologii moderne, drept civil și comercial, limbi străine etc. Si pentru a confi pregătirii acel specific inconfundabil profilului Facultății de Marketing și Comerț Exterior, programele analitice prevăd distinct și aceste discipline specifice: marketing (baze, cercetarea de marketing), politici de marketing, de comerț internațional și politici comerciale, conjunctura piețelor internaționale, investiții internaționale, merceologie și expertiza mărfurilor, turism, transporturi și expediții internaționale, finanțe, burse și piețe de capital, studii de fezabilitate etc.

Armonizarea cunoștințelor teoretice cu cele aplicative, practice constituie una din coordonatele preocupării Facultății de Marketing și Comerț Exterior. În acest scop, facultatea dispune de o excelentă bază tehnico-materială proprie

– două laboratoare de informatică, două pentru marketing și merceologie, un laborator pentru limbi străine. Si pentru ca și acestui proces de formare a deprinderilor practice să i se asigure un caracter sistematic, eficient, în planurile de învățământ sunt prevăzute activități practice atât în laboratoarele proprii, cât și în cadrul unor societăți comerciale, fiind afectate ore pentru elaborarea de proiecte și lucrări de laborator, pentru examinarea și evaluarea gradului de însușire a cunoștințelor și îndemnărilor dobândite în cadrul acestor activități aplicative. Participarea studenților noștri la târgurile și expozițiile internaționale nu ca simpli vizitatori, ci prin implicarea lor în multiple activități, constituie nu numai teste ale pregătirii lor, ci o contribuție la perfecționarea pregătirii, la cunoașterea ultimelor nouătăți în domeniul specializării lor.

O șansă în aprofundarea cunoștințelor reprezentată stimularea activității studenților în activitatea de cercetare, cele mai multe lucrări realizându-se pe baza unor contracte ferme cu diverse institute și firme private și publice. Recentă Sesiune a cercurilor științifice ale studenților de marketing, de economie politică, de statistică etc., pe teme de mare semnificație și cu rezonanță în actualitatea vieții economice, a pus în evidență acest real potențial de cercetare științifică.

Suntem preocupați de stimularea activității independente a studenților în vederea unei mai bune însușiri a conținutului disciplinelor. Avem în vedere selecționarea mai bună a bibliografiei pentru fiecare curs, seminar și activitate practică și monitorizarea însușirii ei de către studenți, atragerea studenților la elaborarea de referate, recenzii, comunicări în cercurile științifice și sesiunile anuale, stabilirea lucrărilor de licență încă din anul III și începerea activității de elaborare a acestora.

Perfecționarea metodelor de evaluare a cunoștințelor prin luarea în considerare a activităților din cursul anului, extinderea folosirii testelor grilă, stimularea activității publicistice a studenților, îndeosebi a celor din anii superioiri, sunt către din direcțiile prin care urmărим aprecierea mai exactă a calității activității.

Preocuparea pentru asigurarea unor planuri de învățământ moderne, programe analitice,

cursuri, culegeri de probleme etc., anorate în realitățile economice românești, face din învățământul economic din Universitatea „Spiru Haret” o alternativă reală și competitivă a învățământului de stat, și asigură eficiență și elasticitate crescândă. Astfel se și explică atraktivitatea pe care facultatea noastră o exercită în rândurile noilor promoții de absolvenți ai liceelor. Rezultatele de până acum reprezintă premise pentru diversificarea și sporirea eficienței activităților didactice desfășurate.

Suntem desigur conștienți că realizarea obiectivelor ce ni le propunem este condiționată de calitatea corpului profesoral. Suntem convinși că are o anumită relevanță faptul că toate cadrele didactice sunt titularizate în învățământul superior, cadre de conducere – decani, profesori, șefi de catedre – fiind cadrele noastre proprii, multe reprezentând personalități de prestigiu din domeniul științelor economice românești contemporane – academicieni, doctori docenți, doctori în știință, cercetători științifici, reputați specialiști din diferite sectoare economice și instituții de profil.

Perfecționarea conținutului și metodicii învățământului presupune o amplă informare de specialitate, contacte și colaborări strânsă cu alte instituții de învățământ din țară și străinătate. Si în acest an vom avea în vedere îmbogățirea dotării bibliotecii facultății noastre cu noi tratate, lucrări de specialitate, culegeri de probleme și aplicații practice tipărite în Editura Fundației „România de Mâine” de către corpul nostru profesoral, precum și cu cele existente pe piață științifică și publicistică românească, ca și cu o amplă bibliografie de specialitate în limbi străine.

Din aceeași perspectivă, a asigurării unui învățământ economic eficient, performant vom intensifica colaborarea cu alte instituții de învățământ și cercetare științifică de profil, în primul rând cu A.S.E. București, precum și cu Universitățile din cadrul Alianței Internaționale a Universităților pentru Democrație din care facem parte alături de instituții de învățământ superior din peste o sută de țări.

În acest fel, vom asigura profesioniști de formăție modernă în domeniile de marketing și comerț exterior – un argument convinsor al viabilității învățământului particular.

FACULTATEA DE MARKETING SI COMERȚ EXTERIOR

Probe de concurs:

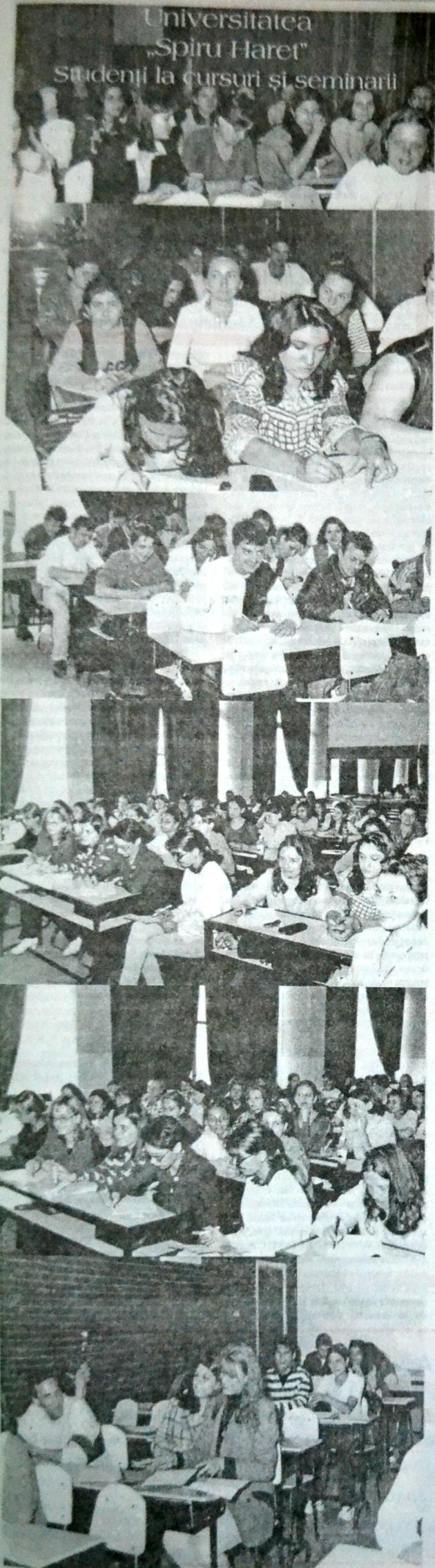
- Algebră și elemente de analiză matematică (scris)
- Economie sau Geografia României (oral)

Număr de locuri:

- ZI - 400
- FF - 200

Adresa: str. Fabricii nr. 46
(Grozăvești-Politehnică,
fosta „Didactica”)

Telefon: 410.43.75/13

Învățământul în fața unor noi exigențe

(Continuare din pag. 1)

Așa cum am relevat și în alt context¹, actuala Lege a Învățământului are menirea de a prefigura, de a determina, prin conținutul prevederilor sale, formarea efectivă, afirmarea canticativă și calitativă, împăcuată, a profilului cultural, profesional și civic al cetățenilor României de mâine, obiectivele reformatoare ale acestei legi vizând probleme de o insenătate crucială pentru generațiile viitoare. De aceea, orice pas al reformei școlii trebuie să jină seamă de relația organică, de întreținere firească, naturală dintre instituția școlară în ansamblul social național, soarta învățământului devenind cu timpu soarta țării, a națiunii.

Din aceste considerante, semnând că învățământul constituie prioritate națională, legea stabilește că acesta „urmărește realizarea idealului educațional întemeiat pe tradițiile umaniste, pe valorile democrației și pe aspirațiile societății românești și contribuie la păstrarea identității naționale”, idealul educațional al școlii românești constând în „dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creative” (art.3).

Îndeplinirea unor asemenea obiective depinde, în mod hotărât, de corpul profesoral, de cadrele didactice din întreaga structură a învățământului, începând cu cei ce se află la izvorul fluxului formativ-educativ: educatorii și învățătorii,

Fie și numai aceste aspecte, asupra căror vom reveni, ca și dezideratul îndreptățit, de altfel, al

răcordării sistemului actual de pregătire a educatorilor și învățătorilor români la modelele școlare europene aduc în atenție oportunitatea, criteriile, cările și mijloacele aplicării măsurilor preconizate recent de către Ministerul Educației Naționale. În realitate, prevederile Ordinului 3642 al Ministerului Educației Naționale de transformare a școlilor normale sau liceelor pedagogice în colegii universitare au generat, după cum rezultă și din mass media, reacții diverse, contradictorii, unei direcții de școli normale sau licee pedagogice optând pentru transformarea acestora, prin autorizare, în colegii universitare, alii exprimându-și rezerve sau chiar serioase îndoeli cu privire la ceea ce unei dintre ei au numit drept „o proiecție pripită”².

În legătură cu o asemenea problematică, de o complexitate incontestabilă, pornind de la cerințele și principiile adânciri și perfecționării reformei învățământului, subiectul în dezbatere generează nu puține întrebări și reflecții, îndeamnă la căutarea soluțiilor optimale, întemeiate pe argumentele răjiunii, ale experienței în domeniul și, nu în ultimul rând, pe conștiința importanței sociale și cultural-educațive, de dimensiuni naționale, a măsurilor preconizate, temă ce va fi abordată concret în articolul următor.

1. A se vedea **Opinia publică, democrația și statul de drept** (Capitolul „Învățământul ca prioritate națională; școală, democrație, pluralism), Editura Fundației „România de Mâine”, București, 1996 și **Perenitatea unei moșteniri. 100 de ani de la adoptarea Legii Spiru Haret**, Editura Fundației „România de Mâine”, București, 1998 (capitolul „Principii umaniste, structură modernă, caracter unitar”).

2. Cf. articolului „Pieri-vor școlile normale?” de prof. D. Bogdan, directorul Școlii Normale „Dimitrie Tichindeal”, Arad, „Tribuna Învățământului”, nr. 433, 12 mai 1998.

Identitatea națională în procesul integrării și globalizării

(Continuare din pag. 1)

politica economică a statelor mari, care domină și condiționează viața economică internațională. A jină seamă de politica economică mondială nu înseamnă (însă) a o urmă sau a neșape tendințelor ei... Datoria conducerilor oricărui popor, care nu înțelege să fie aservit, este de a-și impune o direcție potrivit cu interesele acestuia...³.

Între cele două războaie mondiale, interdependențe economice și politice dintre țări au crescut. În deceniu care a premerg celui de-al doilea război mondial, în numele acestor interdependențe, Hitler, care urmărea dominația mondială, pretindea să fie creat un „Grossdeutsche Reichswirtschaftskraum” dominant, bințințes, de Reich german. Opunându-se acestor pretенții, Nicolae Titulescu avea, cu acest prilej, să declare la Liga Națiunilor: „Interdependența, domnilor, presupune independența țărilor. Aeolo unde dispără independența, dispără și interdependența și, în general, ale patrimoniului național.

Înălțându-se război mondial, economia liberal română I.N. Angelescu sublinia cu insistență interdependențele economice internaționale, susținând participarea țării la circuitul economic mondial, ca și rolul colaborării cu capitalul străin, dar fără, totodată, să arunce manuasă subordonat controlului și influențelor economice și politice internaționale și, în același acord, susținând dezvoltarea a unor ţări mai slabe de către statele putere. Extremismul afirma că o țară cu înțelegeri favorabile a-și înlătură dependentă, și astăzi în 1998: „Economia națională trebuie să devină puternică de astăzi într-o lărgită legătură de dependență reciprocă și, în modul cunoscut, unele țări domnuști și altele miciști. Racheta mondială trebuie să fie săptămână dinamică și inveterată, să se extindă în partea de sud și de vest”.

În același context, românul și... politica românească nu poate fi înțeleasă decât ca și fiind o distanță exterioară și pătrisă înțelegerii și cooperării naționale și internaționale și de interesuri naționale și internaționale.

În același context, românul și... politica românească nu poate fi înțeleasă decât ca și fiind o distanță exterioară și pătrisă înțelegerii și cooperării naționale și internaționale și de interesuri naționale și internaționale.

FUNDATAȚIA „ROMÂNIA DE MÂINE”
UNIVERSITATEA „SPIRU HARET”

Colegiul Universitar Pedagogic

din

Câmpulung-Muscel

anunță:

ZILELE UNIVERSITARE

LA

CÂMPULUNG-MUSCEL

Manifestările vor avea loc în zilele de 21

și 22 mai 1998, la sediul Colegiului, str. Traian, nr.232 și la Muzeul Municipal de Istorie.

„Corporatia – (scrie W.M.Dugger în Hegemonia corporaților, New York, 1989) - a evoluat pentru a servi interesele celor care o controlază”, pe seama celor care nu o controlază”. Se dezvoltă adeveră centre de comandă internațională asupra economiilor naționale. Vechea incercare a multor țări ca, în cadrul ONU, să se impună un cod de comportare acceptabil al companiilor transnaționale este condamnată de acesta la eșec. Tot mai mult, „în logica întreprinderilor transnaționale, relații externe, comerciale sau internaționale sunt văzute de preferință ca operațiuni interne ale întreprinderii și aproape pe jumătate din tranzacțiile comerciale internaționale sunt deja realizate în mediul intern al întreprinderii. Decizia privind ce să se impore și ce să se producă local, unde să se implină și procesul produtiv, spre ce viață internă și externă să se orienteze, este hotărât în cadrul întreprinderii (transnaționale – n.r.), care posede propria sa balanță de plăti externe și se finanțază în maniera care îi convine”⁴. Aceasta, de fapt, înseamnă pentru o țară să ajungă subordonată mișcării companiilor transnaționale, companii care împun o modalitate de dezvoltare caracterizată prin somaj structural crescând. De altfel, experiența demonstrează că „slăbirea formelor de coordonare și de reglare macroeconomică pe plan național are drept consecință slăbirea acumulării și creșterea somajului. Este natural că aceste efecte se manifestă cel mai puternic în țările care intrerup formarea pieței naționale pentru a privilegia integrarea internațională”⁵.

Nu o dată, acordurile O.M.C. ca și cele ale GATT sunt infilțate ca fiind determinante de necesitatea funcționării libere și eficiente a piețelor și concurenței. Cu toate acestea, subliniază acelaș David C.Korten, „G.A.T.T. – O.M.C. nu face nimic pentru a limita capacitatea corporaților transnaționale de a-și folosi puterea economică pentru a elmina competitorii de pe piață prin mijloace noctrepe, acapărând concurența prin fusuri și achiziții sau formând alianțe strategice cu rivalii lor pentru a împărtășii tehnologii, facilități de producție și piețe”⁶. Transnaționalele promovază constant un proces de integrare și globalizare centralistă.

Toate acestea arată că, după cel de-al doilea război mondial, cu timpul, locul vechiului colonialism a fost luat de un alt nou numit recent, de către unii specialiști americani, „colonialism corporatist”. Această promovă globalizarea economică, iar transnaționalele și sistemul financiar care domină lumea sunt și-au arătat o putere tot mai mare asupra dirijării activităților umane în urmărica intereselor proprii, care contravin mai mult intereselor umane⁷.

1. I.I.N.Angelescu, Politica economică a României față de politica imperialistă, București, 1923, pag. 7.

2. Op.cit., pag. 8-9.

3. O.N.U., Etude du Développement Industriel, pag. 201 și 202.

4. O.N.U., Les sociétés transnationales dans le développement mondial, New York, 1983.

5. Celso Furtado, Globalisation et exclusion. Le Brésil dans l'ordre mondial emergent, Paris, 1995, pag. 30.

6. Op. cit., pag. 31.

7. David C.Korten, Corporațile conduse Jumea, București, Editura Anot, 1998, pag. 203 și 204.

8. Op. cit., pag. 211.

9. Op. cit., pag. 213.

REVISTA

OPINIA

națională

Machetarea computerizată și tiparul

executate de

LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE

și TIPOGRAFIA

FUNDATIEI „ROMÂNIA DE MÂINE”

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA: Bulevardul Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Cont 451 00 972-B.C.R.-S.M.B.

Revista se poate procură prin abonament sau, direct, de la sediul redacției.

Costul unui abonament trimestrial este de 3600 lei.

Plata abonamentele se face prin mandat poștal sau dispozitiv de plată pe adresa: Fundația „România de Mâine”, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Cont 451 00 972-B.C.R.-S.M.B.

UN ADEVĂR UITAT RENAŞTEREA ROMÂNIEI NU ESTE POSIBILĂ CU SPECIALIȘTI ȘOMERI

Spre sfârșitul fiecărei luni, Ministerul Muncii și Protecției Sociale întocmeste o sinteză cu privire la studiul și structura șomajului în România. Dacă situația elaborată spre sfârșitul lunii aprilie o comparăm cu cea din luna precedență, obținem perspectiva unei prime tendințe din evoluția șomajului, tendință în dezacord cu anticipările oficiale din acest domeniu. Este vorba despre faptul că începutul trimestrului al doilea din acest an nu mai marchează, ca în alte țări și ca în alți ani la noi, diminuarea sensibilă a șomajului, determinată obiectiv de creșterea cererii forței de muncă în construcții și în alte domenii preponderent sezoniere. Față de cei 956.589 de șomeri înregistrati spre sfârșitul lunii martie, după o lună aveam 950.353 de șomeri, scădere celor 6.236 persoane fiind apreciată, chiar în analiza efectuată de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ca nesemnificativă. Așa se și explică faptul că rata șomajului rămâne aceeași: 9,5 la sută. Ce reprezintă ea?

- O rată mult mai mică decât cea înregistrată în țări occidentale cu un înalt grad de dezvoltare economică -

afirmă oficialii guvernărilor noastre, indiferent de orientarea lor politică (se știe doar că pentru justificarea proprietății private, se recunoaște, îndeobște, că jara noastră a cunoscut împliniri substanțiale în privința „protecției minorităților etnice”, fiind considerată ca exemplu, cu prevederi ce exced standardele europene și realizările din alte țări. În legătură cu alinierea la Legislația Uniunii Europene însă, „România” - apreciază președintele Emil Constantinescu - are un bilanț foarte prost și nu este de natură să se placeze într-o situație foarte bună ca, de altfel, și datorită „carencelor privind studiul economiei românești față de standardele de integrare”. Deși la „Constituirea de la Snagov”, din 1995, se consideră, unanim, de către toate partidele politice că stoparea decalajelor economice și construirea economiei de piață, cu mecanismele și stimулurile concurențiale specifice este problema centrală a integrării noastre europene, politica economică și sociale aplicată nu au asigurat restrucțurile necesare, nu au condus la constituirea mijloacelor de acordare, la practicile manageriali și stimulentele umane favorabile relațiilor economice și trăcerii la dezvoltarea susținută constant. După aprecierea prestigioasei reviste „The Economist”, „Terapia de poc a lovit putere România, consumând tendința declinării în 1999, care, după întrerupă-

● De ce piața muncii preferă calificarea redusă? ● Pentru că ea favorizează munca la negru. ● Oroarea de a-ți vinde istoria: investiții educationale de decenii în treptă duse astăzi pe Apa Sâmbetei. ● Șomajul ca bombă cu explozie întârziată. ● Politicile de protecție socială și exigentele statului național unitar.

exemplu din Germania, Franța, Spania, Italia etc., unde rata șomajului este mai mare decât la noi. Așa o fi, numai că puterea, capacitatea de suplinire a unor asemenea disponibilități ale forței de muncă sunt mult mai reduse la noi decât în Occident. Tocmai de aceea

scădere relativă a numărului de șomeri (cei 6.236) se înregistrează îndeobște în rândul persoanelor cu o calificare redusă. Numărul persoanelor cu studii superioare și cu studii medii, ajunse în șomaj, rămâne aproape neschimbăt: 16.955 șomeri cu studii superioare și 152.668 șomeri cu studii medii. Ceea ce înseamnă că cererea ușoară de forță de muncă nu are cu precădere în vedere grade sporite de calificare. Observația ca atare se cere a fi reținută pentru lunile mai, iunie și iulie când, de regulă, se înregistrează un maximum al ofertei locurilor de muncă. Dar, cum aminteam, aceste oferte vizează cu precădere munca slab calificată, ceea ce și explică faptul că, începând cu luna iulie și îndeobște cu august, curba șomajului saltă brusc, ca urmare a noilor promovații de absolvenți de liceu și de facultate, dintre care nu puțini trec direct din evidența unităților de învățământ în ceea ce oficiilor de șomaj.

Fenomenul ca atare ilustrează foarte pregnant evoluția noastră economică, îndeobște calitatea acesteia. În jările dezvoltate, creșterea

șomajului postează nu influențeaza prea mult ritmul dezvoltării economice, intrărăt în efectează mai puțin persoanele cu calificare înaltă. Ceea ce înseamnă că, în astfel de cazuri, investiții de idei, fondul de creație, de inovație și dezvoltare tehnologică rămân relativ intacte, ea rezerve strategice și îndeobște pe ele se sprijină procesele ulterioare de creștere economică și de resurse a șomajului. Pe cătă vreme la noi neținem de mai mulți ani tendința utilizării cu precădere a forței de muncă mai puțin calificate, de unde și folosarea pe scară largă a forței de muncă la negru, fapt ce împrimă un caracter precar, neconvenient, ca apariție întâmplătoare și nu determinată, evenualelor tendințe de redresare economică. Este un aspect pe care analiștii noștri se cam facă a nu-l observă.

Cum mi observă și un alt fapt, anume că prin disponibilizarea celor 16.955 de specialiști cu studii superioare, România pierde rezultatul mai multor ani sau chiar decenii de investiții, de pregătire prin școală, pierde, aşadar, un potențial creator imens. Spre a delimita că mai exact acest efort, să cercetăm amănuntul Documentarul statistic, elaborat anual de actualul Minister al Educației Naționale. Datele înregistrate aici demonstrează împede că cei 16.955 de șomeri cu studii superioare, înregistrați la sfârșitul lunii aprilie a.c., echivalează aproape cu întregul efectiv de absolvenți ai învățământului superior (cursuri de zi) din România pe perioada (de vîră) 1937-1940 sau din perioada 1940-1945. Dacă vrei o comparație de alt gen, cei 16.955 de șomeri cu studii superioare depășesc numărul total al politehnicienilor pregătiți la noi între anii 1949-1955, ori pe cel al inginerilor agronomi formati între anii 1949-1961 și sunt de peste două ori mai mulți decât totalul absolvenților facultăților cu profil de artă dinainte anii 1949-1973 (pentru care documentarul amintirii oferă date statistice anuale). Am luat, ca referință, aceste trei domenii tocmai pentru că ele dețin întărietatea în ansamblul șomierilor cu studii superioare în România. Oare asemenea situație își mai găsește echivalență în Occidentul de mare cuprindere universitară, unde o promoție de specialiști atinge sute de mii de persoane? De bună seamă că nu. Tocmai de aceea se cere avută în vedere situația specialiștilor șomeri din România, pentru că, prin numărul și calitatea pregătirii lor, ei echivalează cu ani și chiar cu zeci

OPINIA NATIONALĂ

de ani de eforturi universitare naționale, duse acum pe Apa Sâmbetei.

Un tablou relativ asemănător întâlnim și în privința numărului de șomeri cu pregătire medie. Ce înseamnă, din perspectiva activității desfășurate de-a lungul anilor în învățământul românesc, cei 152.668 șomeri cu studii medii? Cu ce poți fi ei echivalați? Cu mai mult decât toți absolvenții licenței românești din anii 1956-1960. Sau cu o dată și jumătate numărul absolvenților școlilor tehnice și postliceale din decenii 1971-1980. Ori cu totalul absolvenților școlilor de maștră din 15 ani de existență a acestora, respectiv dintre anii 1976-1990. Ca și în cazul specialiștilor ajunși șomeri, acest număr de șomieri cu studii medii reprezintă un „lux” pe care nu și-l pot permite decât niște guvernări puțin sensibile la cerința valorificării, în primul rând, a celui mai înalt potențial de creație al națiunii.

Si încă un fapt care atrage atenția ca un puternic semnal de alarmă: șomajul, inclusiv cel al specialiștilor, se concentrează mai cu seamă în partea de răsărit a țării, unde rata șomajului pe luna aprilie se situează cu mult peste media pe întrean în județul precum Suceava (13,1 la sută), Botoșani (13,5 la sută), Neamț (14,8 la sută), Vaslui (17,4 la sută) și.a. Nu o dată, tocmai asemenea discrepanțe frapante sunt luate ca „argumente” de către aventurierii care și propun să încheie partide politice pe criterii regionale, favorizând implicit, inconștient sau la comandă, federalizarea României, preconizată de Uniunea Mondială a Ungurilor și de alte forțe mai mult sau mai puțin oculte. Să nu uităm că în publicistica din Ungaria se întâlnesc frecvent fraze precum: „Dupa distrămarea URSS, dezmembrarea Iugoslaviei și rupearea în două a Cehoslovaciei, ar urma la rând ultimul stat creat în mod artificial: România. România este ultimul „imperiu colonial” al Europei. Deasupra ei plutește căntarea prohodului” (Erdey Magyarság).

O dovadă certă că nici un guvern cu adevărat național nu-și poate permite să cocheteeze cu cifre când este vorba de destinul oamenilor afectați de șomaj. Nicăieri greșelile nu costă mai scump decât în evaluările și în tratamentul de pe piața muncii. Succesele de aici sunt condiționate în primul rând de inteligență politică.

Mihai IORDĂNESCU

(Continuare din nr. trecut)

Integrarea europeană Un drum sinuos, imprevizibil

Prof. univ. dr. Mircea NICOLAESCU

În anii 1993-1995, s-a soldat cu reducerea aproape la jumătate a PIB și a pieței interne; economia națională s-a contractat în 1997 cu peste 6,5%. În cea mai mare parte a acestui deceniu, România a încercat, fără succes, să treacă de la economia planificată la economia de piață¹. Dimensiunea pieței interne, parametrul fundamental al interesului comunitar, s-a diminuat în 1997, potrivit cifrelor de afaceri, cu aproape 29%, față de 1996. Însotită de o violentă explozie a prețurilor produselor de consum (cea 160% față de 1996), aceasta a condus la reducerea cu 13,7% a puterii de cumpărare, ce se situează în prezent sub 55% față de octombrie 1990. O dimensiune substanțială, de cea 20% a cunoscut în 1997 și procesul investițional, producția industrială a continuat să scadă, în ianuarie 1998, cu circa 20% față de iunie 1997. În realitate, decalajele față de Uniunea Europeană și față de aproape toate statele candidate s-au marcat și îndată să se amplifice în

continuare: se aprofundeaază dezechilibrarea circuitelor dintre ramurile și subramurile economiei, ca și dezindustrializarea și degradarea agriculturii, restrângerea zootehnicii și proastea utilizare a fondului funciar; descalificarea resurselor umane. Este departe de a funcționa normal managementul atât la nivelul conducerii societății, în întregul său, cât și în ce privește planurile teritorial-zonale și locale. Echilibrele macro-economice, cu greu menținute prin măsuri forțate cu caracter finanțier-valutar, ascund grave necorelații între economia reală care „nu merge” și haina sa bănească. Țara noastră este pe cale de a se alinia Uniunii Europene în ce privește privatizarea economiei; s-a aliniat deja prin liberalizarea prețurilor, care la unele produse și servicii au depășit piața occidentală, dar în condițiile unor venituri ale populației de 15-20 ori mai mici, cu aproape 10%; este pe cale de a se alinia, la rata șomajului.

Nici în ce privește resursele externe situația nu este mai încurajantă. Investițiile străine sunt la cel mai redus nivel față de principalele țări candidate la integrare, se diminuează în continuare atât exportul, cât și importul, crește deficitul de plată externe. Se întrevede o probabilă stopare a evoluțiilor negative și o anume inviere a afluxului de investitori străini. Dar, repetarea situației din 1997, a conducerii economiei numai prin părghii monetar-valutare ce-a dus la prăbușirea PIB - remarcă președintele B.N.R., Mugur Isărescu -, va face ca România să nu mai aibă, în scurt timp, nici un termen de comparație rezonabil nici cu acele țări din zonă aflate și ele în tranzitie". Se pune pe drept cuvânt întrebarea: ce interes poate genera o economie în continuu restrângere dimensională a pieței naționale de mărfuri, forță de muncă, investițională care, într-adevăr, să conducă la grăbirea aderării țării noastre? Se pare că partidele noastre politice sunt departe de a înțelege că, fără a crea o reală economie de piață și un capitalism modern - așa cum e cel occidental - și nu croit pe modelele

veterane de la începutul secolului, ci în măsură să asigure profit, dar și condiții umane populației, România nu va fi primită în Uniunea Europeană. Precum se știe, autoritatea comunitară sprijină finanțar pregătirea viitorilor membri și în dezvoltarea infrastructurii și a agriculturii, și a serviciilor sociale mai ales, dar trebuie să aibă certitudinea că, prin aceasta, investesc în primul rând, pentru extinderea proprietăților piețe. Și prin „Acordul de asociere”, jura noastră a primit asemenea fonduri; este adevărat, mai mici ca alte state. Unele însă nu au ajuns să fie folosite, datorită nepregătirii autorităților române, obligațiile ce decurg din „Parteneriat” sunt încă categorice.

Țara noastră nu e însă pregătită pentru admiterea în Uniune, negocienile vor fi indulgente, întrevedându-se 5-10 ani. Între timp, decalajele față de celelalte țări în curs de negocieri cu siguranță că se vor mări. Nu sunt excluse nici noi discriminări și nici jocuri oscile de interes în birourile de la BRUXELLES. Dar hotărâtoare pentru pregătirea aderării țării vor fi, în esență, eforturile proprii, gradul de organizare a tranzitiei, sporirea eficienței folosirii tuturor resurselor țării și, mai ales, capacitatea clasei politice, a elitelor conduceătoare de a impulsiona procesul modernizării întregii societăți românești.

¹ „Advețină”, nr. 2417 din 5 martie 1998.
² Acele folosite sunt din buletinul CNS.

OCTAVIAN GOGA

POETUL MARILOR TRADITIONALE ALE LUPTEI NAȚIONALE ȘI SOCIALE

Prof. univ. dr.
Ion Dodu BĂLAN

OCTAVIAN GOGA (1881-1938) este poetul marilor tradiții ale luptei naționale și sociale. Lirica sa din volumele *Poezii* (1905), *Nă cheamă pământul* (1909), *Din umbra zidurilor* (1913), *Cântece fără tară* (1916) și poeme postume *Din larg* (1939) continuă și afirmă energia spirituală, tinuta demnă, fermată și aspirațiile neamului său, jalea și mândria moștenită a strămoșilor iobagi de pe Târnave, dar și sensibilitatea rănită a intelectualului epocii sale, neliniștile și frântările lui, nu numai pe coordonatele „dezrädăciniști”, ci și ale condițiilor umane, în genere.

Preocuparea artistică cea mai de seamă din scrierile lui Octavian Goga a fost aceea de a realiza monografia lirică a satului românesc din Transilvania, cu toate dramele și bucuriile lui, cu oamenii și idealurile lor, surprinși, în memorabile tipologii individuale sau collective, în poezii ca: *Plugarii, Oltul, Noi, Clăcașii, Cosașul, Lae Chiorul, La noi, Bâtrâni, Un om*.

Pentru a descria semnificația adâncă și exactă a versurilor lui Goga, trebuie să sublimiem că nu e vorba de un sat etern, îngelos ca unică și indestructibilă celulă națională, hărăzit de prevenția să asigure perenitatea neamului, ci de un sat bine definit social și istoric, de un sat al durerii și-al revoltei, cu o fizionomie morală determinată de condițiile istorice concrete ale Transilvaniei, dominată, exploatață și asuprătă crunt în temnița Imperiului habsburgic. O asemenea oprirenie a ființei naționale, „trezea protestare – spunea Goga – și eu m-am născut cu punini strânsi, sufletul meu s-a organizat din primul moment pentru protestare, pentru revoluție, cel mai puternic sentiment care m-a călăuzit în viață și din care a derivat și formula mea literară”. De aici poezia sa protestatară, luptătoare, energetică, vaticinără. Nu e vorba de o revoltă măruntă, personală și anarchică în poezia lui Goga, ci de razvrătirea unei colectivități solidare intelectuale în înălțuirea destinului ei istoric. Nu e mândria treacătoare a clipei, ci o revoltă gravă, dureroasă, stănră de o indelungată asupră națională și socială, căreia i-au fost victime și strămoșii poetului, și tinerețea lui, și întreaga colectivitate etnică din care facea parte. Goga este un cântăreț fără egal al destinului istoric al neamului său, al povestii sale eroice, triste și amare. El e „poetul pătimirii noastre”, un Tîrtu al „cântecelor fără tară”.

Adeoseori în poezia lui, care se confundă cu destinul nostru istoric, ideea de soartă este o modalitate eufemistică de a exprima durere amară, condiția tragică a românilor din Transilvania, asuprări de stăpânire habsburgică. Ea se integrează firesc tonului sibilianic, mesianismul poeziei sale. De aceea soarta nu este numai un dat de dicușo de vreme, o stăpânire sărbă și tragică asupra vieții omului, ci și o condiție a viitorului. **Omul**, la Goga, crede într-o „stea de pară” care-i lipsește, deocamdată, dar care va răsări cândva sub forma echitației sociale și a independenței naționale. Confundându-se adesea cu norocul sau nenorocul, ideea de soartă se afișă în sensul liric populare românești, hrănăit din acest sentiment și prelungită până în piscurile amețitoare ale poeziei eminesciane. De aceea, nimic nu leagă atât de intim poezia lui Goga de cea a lui Eminescu ca acest sentiment al sortii, al nenorocului și al nenorocului, care definește, de astfel, un atribut statotic al spiritualității românești. Omul din poezia lui Goga cunoaște ceva mai puternic decât soarta și anume legea veche, în sens de tradiție, de „obicei și pământul”, de experiență colectivă și solidaritate cu același destin istoric, de conștiință națională. Legea veche

e un fel de destin creat de oameni, istoria însăși, care, deși pareă tiranic dominantă, este virtual dominată de ei prin luptă. Legea veche, „legea românească”, reprezintă criteriul etic fundamental în poezia lui Goga; ea e substanța existenței noastre etnice și nota definitorie a liricii lui Goga, o lirică asemănătoare cu o elegie eroică.

Anul acesta, la 7 mai, s-a înălțat șase decenii de la trecerea în eternitate a Tîrtulei ardeleane al „cântecelor fără

tară” – după buletele medicale oficiale, din pricina unei congestii cerebrale.

La stingerea sa din viață, în castelul de la Ciucea, fețorul popii Iosif de la Rășinari și al învățătoarei Aurelia, născut Bratu, avea 57 de ani. Într-o existență destul de scurtă și plină de zbucium, Octavian Goga a fost președintătorul de reviste („Luceafărul”, „Tara noastră”), a fost închis în temnițele ungurești pentru patriotismul și scrierile său militante, a fost

deputat și ministru la București, chiar prim-ministru și omu guvern efemer.

Sins din viață la Ciucea, Goga e dus la București, pentru a se organiza funerali naționale. La 12 mai, e înmormânat în Cimitirul Bellu, de unde va fi întors pentru veșnicie în mausoleul de la Ciucea, autenticul opera de artă, Jucărău de soția sa, Victoria, și de sculptorul Mihai Petreșcu.

Au trecut de atunci sase decenii și Goga a fost **îngropat**, rând pe rând, în mărsăvia dictaturii carliste, în înverzinduriile redențiste, deși făcuse acte de excepție pentru cunoșterea literaturii maghiare la noi, traducând genial pe Petőfi, Máróch, Ady și alții. A fost îngropat, ca un pericol universal, în ură și opacitatea ideologiei comunitarismului de import, iar după 1989, în prejudecăți cosmopolite și în ifosele elitiste care au buversat scară valorilor naționale.

Prin toate aceste potrivnicii, am crezut

că suntem dobori, ca orice risc, să punem o europeană dreaptă a valoarelor, considerând că „un poet este o luce răsfântă înțeleșă om”, cum zicea Victor Hugo. În cazon nostru, în opera lui Goga se răsfântă „Junimea românească”. Poate că patimile noastre (Pozzi, Nă cheamă pământul, în umbra zidurilor, Cântece fără tară, Din larg), dramaturg (Domnul nostru, Mesterul Manole), publicistul cel mai ilustru de după Eminescu (O seară de cuvinte, Însemnările unui trecător, Crâmpesc din zbuciumările de la noi, Strigăt în pustiu, Cuvinte din Ardeal într-o lăză neutrală, Mustul care fierbe, Precursori), Octavian Goga este și autorul unor pagini de „literatură subiectivă” de valoare antologică. Însemnările de călătorie publicate postum în volumul *Pagini noi*, scrisori, editate în vol. *O.Goga în corespondență*, jurnale și însemnări zilnice.

Octavian Goga

Vorbeau azi noapte două ape...

Venea un visor să ne-ngrăope
Și grindina-mi bătea la găam,
Vorbeau azi-noapte două ape
Si vorba lor o-nțelegeam,
Iși lumina necunoscutul
Cu fulgere, din deal în deal,
Si chicotind prin neguri Prutul
Vorbea cu Murășu-n Ardeal:

„În taina apelor afunde
Un tîntirim de veacuri port,
Mi-albul înspușcati unde
Mai trist ca giulgiul unui mort...,
Din vreme-n vreme mă strâbate
Un lung, îndepărtat fior,
Si-ncheieturile trunchiate
Atâtă de cumplit mă dor...

N-auzi cum strigă Basarabii
Blestemul zilelor ce vin,
Cum sună-n bucium pârcălabii
De la Soroca și Hotin?
Eu simt cum matca mea tresare
De-al amintirilor suvoi,
Arcașii lui Ștefan cel Mare
Îmi cer azi moaștele-napoi”...

„În valul meu de veacuri plâng
Același vajer stins și mut,
Mai multe lacrimi decât sânge
Nisipul meu a cunoscut,
Tu-ți plângi mărire îngropată,
Eu jalea veche an de an,
Tu ai avut părinți odăta,
Eu veci de veci am fost orfan”...

(1812-1912)

La mulți ani,
profesorului universitar dr. AURELIAN BONDREA
Președintele Fundației „România de Mâine”,
Rectorul Universității „Spiru Haret”

Există destine a căror trajectorie se prefigă de la primii pași pe terenul profesioniștilor alese. Nu pentru că ar urma o evoluție lineară, la adăpost de greutăți. Dimpotrivă. Asemenea destine își anunță din începuturi statura neobișnuită tocmai prin puterea lor de a depăși pragurile întâlnite în cale, prin proba unei exemplare dăruiri de sine. Sunt mari predestinații să-și împlinească vocația cu oricare sacrificii ar fi cerute.

Profesorul universitar dr. Aurelian Bondrea își trage obârșia dintr-o asemenea nobilă stire. Universarea a 70 de ani îl găsește în plină forță creațoare ca educator, cercetător științific, manager și acasă sărbătoare le oferă celor apropiati, celor ce-l cunosc și-l stimează, celor ce-l urmează în nobila lui misiune, prilejul de a-l omagia prin rememberarea creațiilor cărora le este inspirator și partea, prin raportarea la cele proiectate pentru anii ce vin.

Profesorul universitar dr. Aurelian Bondrea este inițiator și președintele Fundației „România de Mâine”, instituție al cărei larg și recunoscut prestigiu se întemeiază pe catalizarea energiilor creațoare din mediile științifice și universitare românești, pe faptul că și propune sistematic să cultive și să promoveze valorile trăinice, perene, ale

culturii naționale și universale, să contribuie la dezvoltarea învățământului, științei și culturii românești. Fiecare realizare din aceste direcții poate să amprenda capacitatea managerială a profesorului dr. Aurelian Bondrea, este expresia energiei, spiritului novator și de solidaritate ce-i sunt proprii, sintetizarea și proiectează munca unei vieți și o viață de muncă neobosită.

În structura Fundației „România de Mâine” funcționează Universitatea „Spiru Haret”, iar cele 19 facultăți și 3 colegii, aprobate prin Hotărâre de Guvern, reflectă concepția umanistă și capacitatea organizatorică a rectorului, prof.univ.dr. Aurelian Bondrea, exprimă vocația sa de educator, de mentor spiritual al tinerilor studioși care, la acest ceas aniversar, se asociază profesorilor într-un gest omagial adus celui ce a demonstrat exemplară înțelegere față de problemele lor.

De numele Fundației „România de Mâine” și, implicit, de personalitatea creațoare a președintelui său sunt legate mai multe programe de cercetare, între care și elaborarea unei lucrări de vastă sinteză teoretico-științifică – Encyclopediea performanțelor românești în secolul XX -, prevăzută să

apară în peste 20 de volume. Sărbătorirea celor 7 decenii de viață îl găsește, de asemenea, pe prof.univ.dr. Aurelian Bondrea în plin proces de elaborare a unei opere științifice proprii, axate îndeosebi pe Sociologia culturii, a opiniei publice și mass-media, domeniul cărora le-a consacrat și le consacră o cercetare intensă, tenace, teoretică și practică, materializată în elaborare și publicarea mai multor volume remarcabile.

Promotor al valorilor culturii naționale și autor al unor lucrări consacrate, profesorul universitar dr. Aurelian Bondrea își revine meritul esențial în organizarea și desfășurarea activității editoriale de la Fundația „România de Mâine”, activitate care însumează peste 250 titluri de lucrări, apărute într-un tiraj de circa 1,5 milioane exemplare. Prin strădania exemplară a președintelui său, Fundația „România de Mâine” a reușit, totodată, performanță asigurării unei puternice și moderne baze materiale, în cuprinsul căreia se detaliază Complexul Universitar Cultural „România de

Mâine”, în curs de edificare, ca o zestre editără unică în peisajul bucureștean.

Toate aceste realizări și proiecte sunt motive temeinice de omagiere a celui ce, prin inițiativile sale, prin forța exemplului personal, prin puterea dăruirii de sine și o excepțională capacitate de creație se afirmă astăzi, la împlinirea frumoasei vârste de 70 de ani, ca o personalitate de primă mărime a vieții științifice și universitare românești, ca un garanț de implementare a unor mari proiecte culturale ce vor aduce tot mai aproape de noi România de mâine.

La acest ceas de sărbătoare, Fundația „România de Mâine” își elogiază întemeietorul, iar profesorii și studenții Universității „Spiru Haret”, colaboratorii, toți ce-i cel cunosc și-l stimează și omul de alesă nobeleță susținătoare a Fundației „România de Mâine” a reușit, totodată, performanță asigurării unei puternice și moderne baze materiale, în cuprinsul căreia se detaliază Complexul Universitar Cultural „România de

Consiliul de conducere al Fundației „România de Mâine”,
Senatul Universității „Spiru Haret”

